YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS
11 päivänä heinäkuuta 1995 *

Asiassa C-266/94,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen osaston virkamies Blanca Rodríguez Galindo, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen osaston virkamies Gomez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Espanjan kuningaskunta, asiamiehinään yhteisöasioiden oikeudellisen ja institutionaalisen koordinoinnin pääjohtaja Alberto José Navarro González ja valtionasiamies Miguel Bravo-Ferrer Delgado, prosessiosoite Luxemburgissa Espanjan suurlähetystö, 4—6 boulevard E. Servais,

vastaajana,

jossa vaaditaan toteamaan, että laiminlyödessään toteuttaa kaikki tarpeelliset toimenpiteet avoimen verkon tarjoamisen soveltamisesta kiinteisiin johtoihin 5 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/44/ETY (EYVL L 165, s. 27) noudattamiseksi, Espanjan kuningaskunta on jättänyt täyttämättä sen direktiivin mukaiset velvoitteensa,

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaoston puheenjohtajat F. A. Schockweiler, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, P. Jann, tuomarit G. F. Mancini, C. N. Kakouris, J. C. Moitinho de Almeida, J. L. Murray, D. A. O. Edward (esittelevä tuomari), J.-P. Puissochet, G. Hirsch ja H. Ragnemalm,

julkisasiamies: M. B. Elmer,
kirjaaja: R. Grass,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

määräyksen

1 Euroopan yhteisöjen komissio on yhteisöjen tuomioistuimeen 23.9.1994 toimittamallaan hakemuksella EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan toisen alakohdan nojalla nostanut kanteen, jossa vaaditaan toteamaan, että laiminlyödessään toteuttaa määräajassa kaikki tarpeelliset toimenpiteet avoimen verkon tarjoamisen soveltamisesta kiinteisiin johtoihin 5 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/44/ETY (EYVL L 165, s. 27, jäljempänä direktiivi) noudattamiseksi, Espanjan kuningaskunta on jättänyt täyttämättä direktiivin mukaiset velvoitteensa.

2 Direktiivin 15 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan

"jäsenvaltioiden on toteutettava 5 päivään kesäkuuta 1993 mennessä tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät toimenpiteet. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä".

3 Kun komissio ei saanut Espanjan hallitukselta mitään tiedonantoa suoritetuista täytäntöönpanotoimenpiteistä, komissio osoitti Espanjan hallitukselle 9.8.1993 perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla virallisen huomautuksen.

4 Espanjan hallitus vastasi tähän viralliseen huomautukseen kahdessa kirjeessä, jotka oli päivätty 21.10.1993 ja 22.12.1993. Ensimmäisessä kirjeessä ilmoitettiin televiestinnän yleisosaston tulevasta päätöksestä, jossa pyrittäisiin tilapäisesti varmistamaan direktiivien velvoitteiden täytäntöönpano. Toisessa kirjeessä ilmoitettiin televiestinnän osaston pääjohtajan tekemästä kahdesta päätöksestä, jotka oli päivätty 28.10.1993 sekä 29.10.1993, ja joissa täsmennettiin, että näillä päätöksillä pyrittäisiin tilapäisesti varmistamaan direktiivien 3, 4 ja 7 artiklan mukaisten velvoitteiden täytäntöönpano odotettaessa piirien tarjontaa koskevan asetuksen hyväksymistä.

5 Komissio sai 17.1.1994 vastaanottotodistusta vastaan lähetetyn toisen kirjeen.

6 Komissio lähetti Espanjan kuningaskunnalle 7.2.1994 perustellun lausunnon, jossa se katsoi, ettei Espanja "ollut vielä virallisesti vastannut" 9.8.1993 annettuun viralliseen huomautukseen.

7 Espanjan hallitus vastasi komission perusteltuun lausuntoon 4.3.1994 lähettämällään kirjeellä viitaten 22.12.1993 lähettämänsä kirjeen sisältöön. Ensiksi mainitun kirjeen liitteenä Espanjan hallitus lähetti uuden kopion edellä mainituista päätöksistä ilmoittaen uudelleen, että nämä päätökset merkitsivät tilapäistä ratkaisua

direktiivin 3, 4 ja 7 artiklan velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi odotettaessa piirien tarjontaa koskevan asetuksen hyväksymistä.

8 Kanteessaan komissio katsoo, ettei perustellussa lausunnossa tiedonsiirtovaikeuksien vuoksi viitata Espanjan hallituksen 22.12.1993 lähettämään kirjeeseen, jonka komissio vastaanotti 17.1.1994.

9 Vastineessaan Espanjan kuningaskunta korostaa ensiksi, että kanne on jätettävä tutkimatta sillä perusteella, että komissio ei ole ottanut huomioon perustellussa lausunnossaan Espanjan kuningaskunnan viralliseen huomautukseen antamaa vastausta. Tällainen laiminlyönti merkitsee puolustuksen oikeuksien loukkaamista. Sen sijaan että komissio nosti kanteen yhteisöjen tuomioistuimessa, sen olisi pitänyt selittää toisessa perustellussa lausunnossa, mistä syystä se katsoi Espanjan kuningaskunnan toteuttamat toimenpiteet riittämättömiksi.

10 Vastauksessaan komissio huomauttaa, että vaikka se ei ole viitannut perustellussa lausunnossaan Espanjan kuningaskunnan toimittamiin teksteihin, se on kuitenkin viitannut näihin teksteihin kanteessaan. Komission mukaan kysymyksessä ei ole puolustuksen oikeuksien loukkaus eikä voida esittää myöskään kanteen tutkimatta jättämistä, koska kanteesta on rajattu pois ne direktiivin säännökset, joihin Espanjan kuningaskunta on viitannut viralliseen huomautukseen antamassaan vastauksessa.

11 Tähän antamassaan vastauksessa Espanjan kuningaskunta katsoo, että komissio on päättänyt oikeudenkäynnin kohteesta perustellussa lausunnossaan ottamatta kuitenkaan huomioon sille esitettyjä kannanottoja ja päätöksiä.

12 Espanjan kuningaskunta katsoo sitten, että perusteltu lausunto on perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisen menettelyn olennainen osa, jossa asianosainen jäsenvaltio voi sekä saada tiedon komission lopullisesti omaksumasta kannasta väitetyn jäsenvelvoitteiden noudattamatta jättämisen suhteen, mutta jonka perusteella jäsenvaltio voi myös valmistella oman puolustuksensa, joten jäsenvaltio ei voi puolustautua, jos tällainen perusteltu lausunto on virheellinen. Espanjan kuningaskunta lisää, että jos se olisi tiennyt komission vastalauseista Espanjan kuningaskunnan viralliseen huomautukseen antaman vastauksen osalta, se olisi toiminut toisella tavalla.

13 Siten Espanjan kuningaskunta katsoo, että komission olisi pitänyt tutkia sille esitetyt kannanotot ja päätökset huolimatta siitä, olivatko ne täydellisiä vai puutteellisia, tehokkaita vai hyödyttömiä.

14 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 92 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jos kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, yhteisöjen tuomioistuin voi asian käsittelyä jatkamatta ratkaista asian perustellulla määräyksellä julkisasiamiestä kuultuaan.

15 Perustamissopimuksen 169 artiklassa on kaksi peräkkäistä vaihetta, toisin sanoen oikeudenkäyntiä edeltävä vaihe eli hallinnollinen vaihe ja yhteisöjen tuomioistuimessa käytävä oikeudenkäynnin vaihe.

16 Oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa pyritään antamaan jäsenvaltiolle tilaisuus mukautua yhteisön oikeudessa niille asetettuihin velvoitteisiin tai tehokkaasti laatia puolustuksensa komission esittämiä väitteitä vastaan (ks. asiassa 293/85, komissio v. Belgia, tuomio 2.2.1988, Kok. 1988, s. 305, 13 kohta).

17 Oikeudenkäyntiä edeltävän vaiheen säännönmukaisuus on perustamissopimuksessa tarkoitettu olennainen takuu sekä kysymyksessä olevan jäsenvaltion oikeuksien suojelemiseksi että myös sen takaamiseksi, että mahdollisessa riita-asian oikeudenkäynnissä käsiteltävä asia on selkeästi määritelty.

18 Itse asiassa vain oikeudenkäyntiä edeltävän vaiheen säännönmukaisuuden jälkeen yhteisöjen tuomioistuimessa käytävässä vastapuolen kuulemiselle perustuvassa oikeudenkäynnissä yhteisöjen tuomioistuin voi ratkaista, onko jäsenvaltio todella jättänyt noudattamatta jäsenvelvoitteensa, niin kuin komissio on väittänyt.

19 Mutta esillä olevassa tapauksessa perustellussa lausunnossa katsottiin virheellisesti, että Espanjan kuningaskunta ei ollut vielä virallisesti vastannut komission viralliseen huomautukseen.

20 Siten komissio ei ole ottanut huomioon perustellun lausunnon vaiheessa Espanjan kuningaskunnan viralliseen huomautukseen vastauksena esittämiä päätöksiä, joissa, kuten komissiokin on myöntänyt, täytäntöönpantiin direktiivin tiettyjä säännöksiä.

21 Komissio on pyrkinyt kanteessaan korjaamaan tätä laiminlyöntiä seuraavasti:

"Vaikka ei oteta kantaa siihen kysymykseen, onko direktiivin 92/44/ETY 3, 4 ja 7 artiklan täytäntöönpano Espanjan oikeusjärjestelmässä riittävää, on selvää, ettei mitään toimenpiteitä ole tehty direktiivin muiden säännösten täytäntöönpanemiseksi."

22 Kuitenkin komission käyttäytymisen vuoksi osapuolet ovat vasta kanteeseen ja vastineeseen antamillaan kantajan ja vastaajan vastauksella aloittaneet riitansa luonteen ja ulottuvuuden tarkemman määrittelemisen.

23 Tällainen menettely ei kuitenkaan vastaa perustamissopimuksessa tarkoitettua menettelyä.

24 Siten on katsottava esillä olevassa tapauksessa, että vaikka tiedonsiirtovaikeudet olisivat vaikuttaneet väärinkäsitykseen perustellun lausunnon osalta, mikään ei olisi estänyt komissiota peruuttamasta tätä perusteltua lausuntoa ja tutkimasta Espanjan kuningaskunnan viralliseen huomautukseen antamaa vastausta. Komissio olisi siten tarvittaessa voinut antaa uuden perustellun lausunnon, jossa olisi täsmennetty sen esittämät väitteet.

25 Siten yksi perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisen kanteen tutkittavaksi ottamisen olennaisista edellytyksistä, eli oikeudenkäyntiä edeltävän vaiheen säännönmukaisuus, puuttuu nyt esillä olevasta tapauksesta.

26 Näissä olosuhteista yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 92 pykälän 1 kohdan mukaisesti kanne jätetään tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

27 Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asian hävinnyt osapuoli on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska komissio hävisi asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on määrännyt:

1) Kanne jätetään tutkimatta.

2) Komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Annettiin Luxemburgissa 11 päivänä heinäkuuta 1995.

Kirjaaja

R. Grass

Presidentti

G. C. Rodríguez Iglesias